

Haberler > Yazarlar > Verda ÖZER > Hâlâ darbe riski var mı?

Verda Özer

Hâlâ darbe riski var mı?

8 Temmuz 2017

Yazdır Yazı Tipi

SALI günü, ordumuzun yüzde 85'inin "ultra-laik", yüzde 15'inin ise "FETÖ'cü" diye nitelendirildiğini yazmıştım. Konuştuğum birçok askeri uzmana dayanarak. Dolayısıyla Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) toplumun siyasi görüşlerini ve değerlerini yansıtmadığını vurgulamıştım.

Ancak TSK'nın toplumu yansıtmayan başka yönleri de var. Özellikle farklı etnisite ve dinlerden askerlerin ve kadınların sayısı konusunda.

ORDUDA KÜRT KİMLİĞİ

TÜRK toplumunun ciddi bir bölümünü Kürt vatandaşlarımız oluşturuyor. TSK içinde de Kürt kökenli çok askerimiz var. Hatta general rütbesinde subaylar da var. Bunların birçoğu çok iyi Kürtçe konuşuyor. Ne var ki konuştuğum askeri uzmanlar, etnik ve siyasal olarak Kürt kimliğini önceliklendiren, yani "**etnik olarak uyanmış Kürt**" asker olmadığını söylüyor.

Salı günü alıntıladığım **Metin Gürcan**, eski bir asker ve aynı zamanda Sabancı Üniversitesi'ne bağlı İstanbul Politikalar Merkezi'nde (IPC) araştırmacı. **Gürcan**, Kürt kimliğinin ordu içinde hâlâ ayrılıkçı bir kimlik olarak algılandığını anlatıyor. Doktora tezi sırasında yaptığı ankete göre, askerinin yüzde 97'si Kürtçenin kamuda (okulda, hastanede vs) görünür olmasına karşı. Yani bir nevi 90'lar Türkiye'sini yansıtıyor. **Gürcan**, bunun önümüzdeki yıllarda yüzleşmemiz gereken asıl sorun olacağı ve çok iyi yönetilmesi gerektiği görüşünde.

Daha önemlisi ise bu durum ordu-toplum ilişkisine ve yakınlaşmasına son derece olumsuz yansıyor. Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi hocası **Zeki Sarıgil**'in 2013'te yayınlanan "**Ordu-Toplum İlişkileri**" araştırmasına göre: Kürt kökenli bir vatandaş, bir Türk'ün yarısı kadar orduya güveniyor.

KADIN VE FARKLI DİNDEN SUBAYLAR

TSK'da Ermeni, Yahudi, Süryani gibi farklı etnik ve dini gruptan ise tek bir asker bile yok. Ne yazık ki bu, Türk toplumunun gerçekliğinden ve yapısından son derece uzak. Dahası; bu kökendeki vatandaşlarımızın orduyla ilişki kurmasını da engelliyor.

Gelelim kadın sayısına. Askeri kadrolar ve eğitim sistemi, kadınlara açık. Ordulardaki kadın sayısına baktığımızda dünya standardı yüzde 7-8. Bizde ise bu oran yüzde 3. Dahası: TSK'da 3000'e yakın kadın personel var. Ancak bunun sadece 300-400 kadarı subay. Dolayısıyla üst rütbelere çıktıkça kadın sayısı düşüyor. Kadınların yüzde 85'i alt rütbelerde.

Bu sayının artırılması ve kadın gücünün artık kurumsal bir çerçeveye oturtulması gerektiği ortada. Hatta keşke bu yılki YAŞ'ta (Yüksek Askeri Şûra) bir kadın general atansa... Aynı şekilde sivil güvenlik uzmanı olan kadın sayısı da, yok denecek kadar az. İleride –birçok Batı ülkesinde olduğu gibi- kadın bir Savunma Bakanımızın olması, mutlaka kadın subay ve güvenlik uzmanı sayısını ciddi oranda sıçratacaktır.

YAŞ VE ASKERİ EĞİTİM

ASLINDA tüm bunlar, askeri eğitim sistemimizin acilen değişmesi gerektiğine işaret ediyor. Bu sistem, Türkiye'nin ve Türk toplumunun gerçeklerine göre reforme edilmedi. Ve yeni nesile de hitap edecek hale getirilmeli.

Yapmamız gereken bir diğer şey ise ordunun siyasallaşmasının önüne geçmek. Böylelikle TSK'yı her türlü ideolojik ve dogmatik bağdan kurtarmak. Buna ise YAŞ teamülünden başlamak gerek. Askerin tayini, terfisi ve emekliliği gibi konular, tamamen teknik ve meritokrasiye dayalı hale gelmeli. Ordu ve YAŞ, günlük siyasetin dışına itilmeli. **Gürcan** bu talebi, "**Artık Bakanlıklar ve Külliye etrafında asker flamalı araçlar görmek istemiyoruz!**" diyerek dile getiriyor.

Bunun yolunun da, Meclis'in ve Meclis Komisyonları'nın askeri konularda daha etkin rol almasından geçtiğini söylüyor. Yani bir nevi "**denge ve fren**" görevi üstlenmelerinden. Orduyu siyasallaştırmaktan kurtaracak şeyin, Cumhurbaşkanlığı ve Meclis arasında bu konuda kurulacak sağlıklı bir ilişkiden geçtiği görüşünde. Bununla birlikte askeri kurumların, özellikle Genelkurmay'ın yetkilerinin sivillere devredilmesiyle birlikte Savunma Bakanlığı'nın güçlendirilmesi gereği üzerinde duruyor.

*

SON olarak, Metin Gürcan'a şunu soruyorum: Bugün hâlâ darbe olasılığı var mı? **“Önümüzdeki 2-3 yıl içinde TSK içinde hiçbir grup, darbe yapabilecek şekilde örgütlenemez. Bu zaman diliminde organize bir kalkışma beklemiyorum”** diyor. Ancak ordu içindeki farklı grupların güç mücadelesinin devam edeceğini öngörüyor. Dolayısıyla asıl önemli olan, orta ve uzun vadede bu tehdidi tamamen ortadan kaldırmak.

HER YERDE HÜRRİYET

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş